

реальні); наявність джерел вхідної інформації та порядку розрахунку індикаторів. Разом із тим, можна виділити і недоліки цієї Методики, основним з яких є те, що оцінювання банківської безпеки здійснюється в статично. Це не дозволяє ідентифікувати загрози за іншими важливими ознаками, зокрема терміном дії та можливістю прогнозування їх зміни.

Зазначимо, що Методикою передбачено можливість перегляду системи індикаторів та їх характеристичних значень у разі необхідності, але не рідше ніж раз на п'ять років. Проте до теперішнього часу жодного разу такий перегляд не здійснювався.

Для усунення зазначеного вище недоліку офіційної Методики пропонуємо здійснювати оцінку рівня банківської безпеки в динаміці (на певному проміжку часу) за допомогою таких статистичних показників, як: темп зростання, середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації, на підставі яких отримуються оцінки зміни індексу банківської безпеки та індикаторів, що є базою для його розрахунку. Розрахунок та аналіз таких показників динаміки підвищать рівень інформативності результатів оцінювання, що сприятиме підвищенню ефективності рішень у сфері забезпечення банківської безпеки.

Отже, забезпечення банківської безпеки є важливим завданням для будь-якої країни, особливо у часи фінансових криз та зрушень економічної рівноваги. Прийняття адекватних рішень щодо підвищення рівня банківської безпеки ґрунтується на певних оцінках, які мають бути інформативними. На підставі дослідження теоретико-методичних основ і практики оцінювання банківської безпеки України на основі індикаторного підходу в роботі обґрунтовано доцільність розширення системи оціночних показників шляхом включення до неї статистичних показників динаміки, що дасть змогу підвищити релевантність та інформативність результатів оцінки.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІЙ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ

Харіна К.М.

*Науковий керівник: Хорошилова І.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Успішність досягнення конкретних темпів економічного зростання і рівноваги платіжного балансу в значній мірі залежить від ефективності роботи кредитно-фінансової системи держави, основною ланкою якого є центральний банк. Центральний банк може функціонувати як єдиний банк з регіональними управліннями або бути побудованим відповідно до федеративного принципу.

Основою діяльності центрального банку в кожній державі є чітке визначення в законодавчому порядку функцій і завдань цього органу державного регулювання економіки.

Центральний банк – це емісійний, розрахунковий і касовий центр, котрий здійснює нагляд за всією банківською системою та використовується як найважливіший.

Роль центральних банків в значній мірі визначається тими функціями, які вони виконують.

Центральний банк виконує такі основні функції:

- Монопольна емісія готівки та організація грошового обігу.
- Центральний банк функціонує як «банк банків».
- Функція «банкіра уряду».
- Реалізація грошово-кредитної політики [1, с. 14].

Емісія грошей й організація грошового обігу. Ця функція полягає в монополії цього банку на випуск банкнот. У деяких державах здійснюється також емісія монет, але, як правило, їх карбуванням займається міністерство фінансів. Емісія банкнот здійснюється здебільшого у формі випуску державних боргових зобов'язань. Це означає, що і уряд, і комерційні банки отримують від центрального банку кредити під заставу державних цінних паперів або комерційних векселів, в такому випадку, банкнотна емісія здійснюється на кредитній основі, а її забезпеченням стають комерційні векселі, інші зобов'язання банків і державні цінні папери. Ще забезпечує професійний нагляд за всією кредитною системою і вважається провідним інструментом реалізації кредитно-грошової політики.

Грошова емісія – створення та надходження в грошовий обіг різних платіжних засобів.

Центральний банк функціонує як «банк банків» - забезпечує кредитними ресурсами комерційні кредитні організації, в період напруженого стану на грошовому ринку виступає для комерційних банків кредитором останньої інстанції, вважається гарантом стабільності фінансової системи, так як здійснює нагляд і регулювання процесу здійснення фінансових платежів окремих осіб, депозитних установ і фірм з метою забезпечення нормальної щоденної роботи фінансової системи.

«Банкір уряду». Суть цієї функції полягає в тому, що центральний банк зберігає золото-валютні резерви країни, обслуговує державний бюджет, виконує розрахункові операції для уряду, а також виступає представником емітента при випуску державних цінних паперів урядом або урядовими організаціями.

Одним із значущих напрямків державного регулювання, при чому ефективним і оперативним, вважається грошово-кредитна політика. Грошово-кредитна або монетарна політика – це об'єднання економічних заходів Центрального банку згідно регулюванню обсягу грошової пропозиції, націлених на досягнення стабільної макроекономічної рівноваги, завдяки впливу на рівень і динаміку виробництва, зайнятості, інфляції. Монетарна політика вважається досить гнучким доповненням фіскальної політики. Саме за допомогою грошово-кредитної політики здійснюється вплив на споживчий та інвестиційний попит [2, с. 176].

Висновок: Аналізуючи вищесказане, значущість центрального банку проявляється у його функціях та відіграє важливу роль не лише у банківській системі, а й у розвитку економіки країни в цілому. Діяльність центрального

банку як основного елемента банківської системи за сучасних умов в основному відповідає класичним ознакам функціонування аналогічних інститутів. Разом із тим вдосконалюється і змінюється значення окремих функцій. Таким чином, змінилася емісійна функція, яка спочатку визначала основу діяльності центрального банку. Однак розвиток безготівкового обороту і введення нових технологій розрахунків при поступовому зниженні обігу готівки значно впливає на важливість емісійної функції. Зрозуміло, що значення даної функції знижується.

Найголовнішою функцією центрального банку виступає функція реалізації грошово-кредитної політики, яка здійснюється шляхом впровадження правових, економічних і господарських заходів у банківську діяльність.

Література:

1. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підручник / А.В. Сілакова, Г.І. Лановська, Н.І. Климаш, та ін. за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2015. 224 с.

2. Щеглюк М. С., Довгань Є. І. Пріоритетні функції центральних банків та особливості їх реалізації в умовах фінансової інтеграції. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Економічні науки». 2015. № 115. С. 174-180.

НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ АЛЬТЕРНАТИВНОГО СИСТЕМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ

Хорошилов М.С.

*Науковий керівник: Хорошилова І.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно- дорожній університет*

Актуальність питання альтернативності системних продуктів які б використовувалися так же всебічно та доступно як програмне забезпечення 1С: постало з моменту введення санкцій стосовно російської компанії-розробника. Самі по собі програми лінійки 1С:Підприємство та 1С:Бухгалтерія мають широкі функціональні можливості. Понад 80% українських підприємців використовують даний продукт для ведення бізнесу, понад 90% бухгалтерів освоїли та працюють на цій платформі, що в значній мірі полегшує їх роботу. Поки що мова йде про те що, не буде можливості придбання нових ліцензійних продуктів, але оновлення та підтримку існуючим клієнтам будуть забезпечувати. Як довго триватиме цей стан не відомо, і чи дійсно підприємці, користувачі 1С: можуть спокійно працювати й надалі це питання яке не має чіткої відповіді. З огляду на рекомендації СБУ не використовувати програмний продукт активно потрібно вести пошук альтернативних варіантів та запроваджувати їх в ведення обліку господарської діяльності. На їх освоєння та впровадження окрім значних фінансових вкладень потрібно також значно часу на підготовку фахівців які будуть з ними працювати.